

SUBSCRIPTION:
U. S. Canada & Mexico:
One year \$1.—
Six months 50
Three months 25
Foreign Countries:
One year \$1.50
Single Copy 2 cents.

SLOVENSKI NAROD

(SLOVENIC PEOPLE)

NAROČNINA:
Za Zd. dr. Canada & Mexico:
Celoletno \$1.—
Polletno 50
Četrtletno 25
Za inozemstvo:
Celoletno \$1.50
Posamezni št. 2 centa.

VOL. IX. No. 37.

Phone: Cortland 5188.

NEW YORK, — PITTSBURG, PA., četrtek, 4. novembra (Thursday, November, 4.) 1915.

Geslo: „Slovenijo Slovincem“.

— Leto IX. Št. 37.

ZMAGOVITO PRODIRANJE ZAVEZNIKOV IN BULGAROV V SRBIJI. — NIŠ PRED PADCEM.

Kakor smo pisali, tako se je zgodilo: Srbija, obkoljena od vseh strani, se nahaja danes na robu popolnega propada. Srbi so morali zapustiti poleg drugih, strategično važnih mest tudi Kragujevac, rešiti jih more samo še beg preko meje. Avstrijske in nemške čete so se združile s zmagovito bulgarsko armado, pot v Carigrad je zaveznikom odprta! Nesrečna Srbija, ki se je dala zavesti po Rusih tako daleč.

V splošnem moremo s zaščenenjem naznaniti, da imajo tudi ta teden zaznamovati zavezniki lepe vspehe na vsej fronti. Rusi dobivajo batine pred Rigo in Duenaburgom v zasluženih obilnih meri, s zapadnega bojišča, pa ni poročati posebnih novic.

Tudi Lahi so jo dobro skupili. Začeli so z veliko ofenzivo, ki se je pa zanje nesrečno končala. Nad 150.000 mož italijanske armade je našlo smrt v bojih z našimi hrabri junaki. Po očila javljajo, da so trajali boji dva tedna, in da se kljub silnemu navalu naših junakov niso umaknili niti za pečenj. Slava jim!

Te dni se je veliko govorilo o kmalošnjem miru, in da je ponudila Nemčija separaten mir Rusiji. Takšne novice so pa iz trte zvite; sovražniki Avstrije in Nemčije morajo prositi za mir, in takrat bodo stajali zmagovalci pogoje. In kakor mora videti danes vsakdo, ni dvoma o zmagi Avstrije in njene zaveznice.

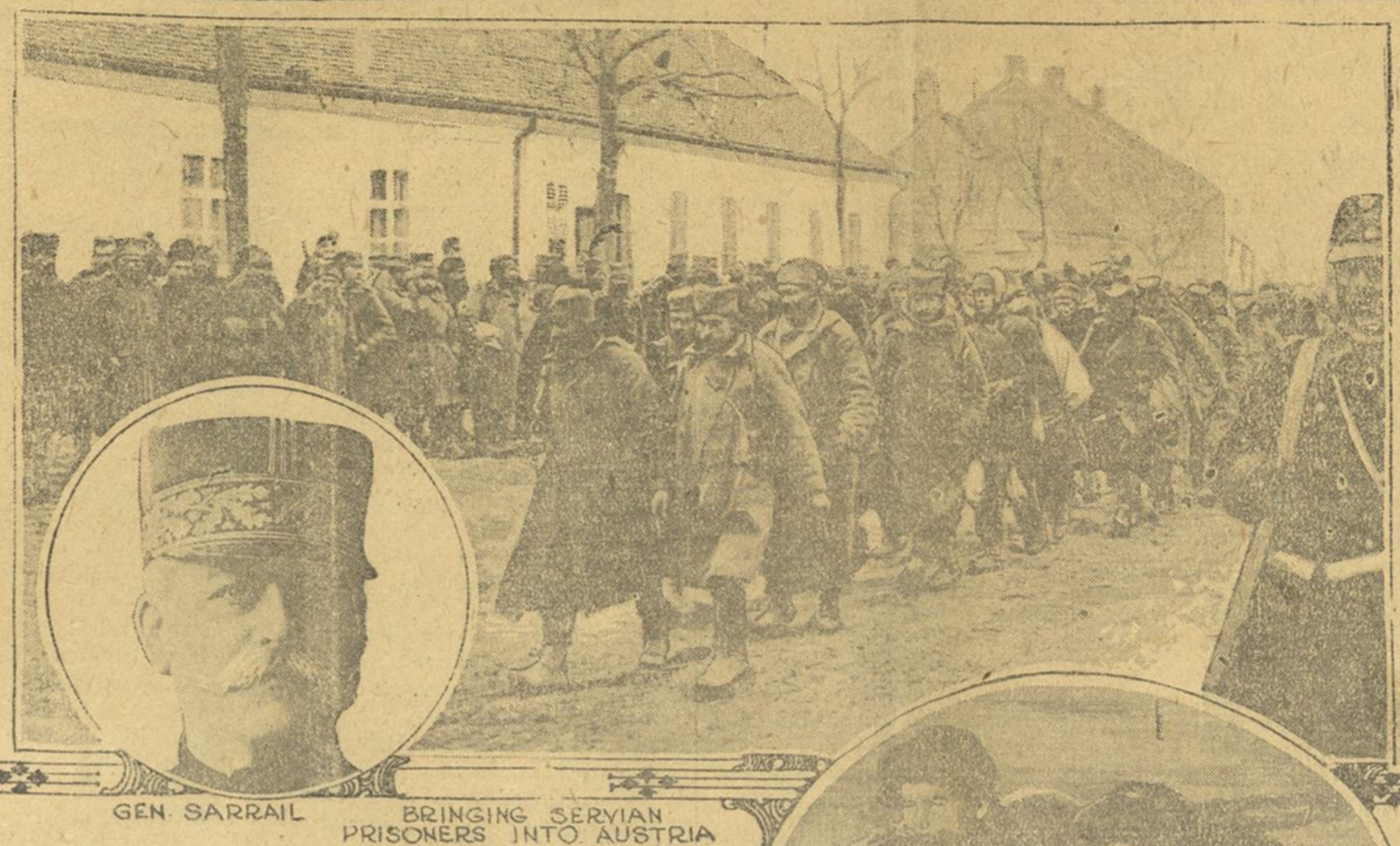
SMOLA ANGLEŠKEGA KRALJA JURIJA.

Pred dnevi je poročal brzojav, da je angleški kralj Jurij padel s konja pri pregledovanju čete na francoski fronti. Baje se je splasil konj, katerega je jezdiril, radi pregledanih navdušenih pozdravov množice. Širijo se pa tudi govoriče, da je postal žrtev atentata. Naj bože že temu tako ali tako, gotovo stvar je, da je angleški kralj tako močno poškodovan, da se nahaja v zdravniški oskrbi. Zadržanje poročila pravijo, da je precej upanja na okrevanje.

BOJI S TURKI.

Carigrad, Turčija, 3. nov. — Uradno naznanjajo, da se vršijo na dardanejski fronti hudi artiljerijski boji. Blizu Seddul Bahr sta dve sovražni križarji obstreljevali brez uspeha več točk. Blizu Avi Burnu je razdejala turška artiljerija tri sovražne postojanke. Tudi je bil zelo uspešen ogenj na sovražne čete, ki so se pojavile pri Morelimani in Elias Burnu. Na kavkaški fronti sta bila odbita dva napada sovražnikov.

Slovinci in Slovence, naročajte se na „Slovenski Narod“, najboljši slovenski list v Ameriki!

GEN. SARRAIL BRINGING SERBIAN PRISONERS INTO AUSTRIA

AVSTRIJSKI VOJAKI ŽENEJO SRBSKE VOJNE UJETNIKE V ZAPOR.

Kakor naznanjajo vsi listi soglasno, je usoda Srbije zapечатena. Ako se srbska vojska kmalu ne poda, jo čaka uničenje. Naša današnja slika nam kaže zajete srbske vojake, katere ženejo avstrijski vojaki v vojno ujetništvo. Slika na levi nam kaže francoskega generala Sarraila, povodilnika vojne sile spojnecov, ki naj reši Srbijo. Slika na desni z dolaj kaže srbske žene, vadeče se v streljanju, da morejo s svojimi možmi v vojno.

VOLILCI TREH DRŽAV ZOPER VOLITEV ŽENSK.

Volilna borba žensk za volilno pravico v državah New York, Pennsylvania in Massachusetts je bila zastojna. Volilci so se izjavili v označenih državah proti ženski volilni pravici z ogromno večino. V državi New York je glasovalo skoraj 200.000 volilcev proti ženski volilni pravici. Tudi v državi Pennsylvania vna agitacija sufraget ni imela uspeha. V kolikor je dosedaj znano, je bila zavržena volilna pravica od volilcev z okoli 150.000 glasov. V državi Massachusetts je pa glasovalo približno 100.000 volilcev zoper žensko volilno pravico. Kakor naznanjajo voditeljice sufraget, jih sedanjí poraz ne plaši, da je bila to le bitka predstava, in da ne odnehajo, dokler ne dobijo volilne pravice.

NAŠ ROJAK POSTAL GENERAL.

Kakor naznanjajo starokrajški listi, je bil imenovan za generalnega majora naš rojak Avgust Globočnik. Novi general je rodom iz Rajhenburga na Štajerskem. General Globočnik je sedaj star 55 let, ter je bil svoječasno poveljnik 87. pešpolka. Visoki vojaški dostojanstvenik poveljuje sedaj delu armade na južnem bojišču. Pripominjamo še, da je general Globočnik navdušen Slovenec, ki se nikdar ne sramuje svojega slovenskega rodu.

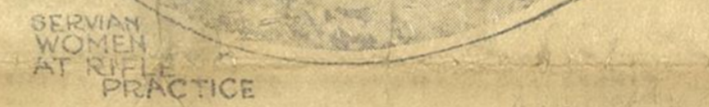
PRVI SOCIALIST V DRŽAVNI ZAKONODAJI.

Preteklo leto so izvolili volilci s dolnjega vzhodnega dela mestnega okraja Manhattan socialisti Mayer Londona za člana kongresnega okraja. In pri zadnjih volitvah imajo socialisti zopet zaznamovati lep uspeh. V vzhodnem distriktu Brooklyna, ki je znan pod imenom „Brownsville“, je bil namreč izvoljen za poslanca države New York socialistični delavski vodja Abraham J. Shipplacoff. V 23. volilnem okraju je porazil tako republikanske kot demokratske kandidate. V prihodnjem zasedanju zakonodajne države New York bode potemtakem prvi v zgodovini naše države sedel socialist. Zmagoviti kandidat je šele 38 let star. Več let je bil šolski učitelj, toda iz zdravstvenih ozirav je moral službo pustiti ter je postal časnikar. Socialistična stranka ga je postavila za kandidata, in kakor že rečeno, je zmagal nad obema meščanskima strankama.

HERMAN RIDDER.

Zadnji ponedeljek je umrl takaj g. Herman Ridder, lastnik in urednik največjega nemškega lista v Ameriki „New Yorker Staats Zeitung“. Pokojnik je bil rojen v Ameriki od nemških staršev, ki so bili zelo siromašni. Radi tega je moral Herman Ridder kot enajsten leten deček na delo kot vajenec v tiskarno. Toda bil je bistre glave, in znal si je napraviti pot do napredka.

Leta 1878 je ustanovil list „Katholisches Volksblatt“ in zatem „Catholic News“ v angleškem jeziku. Pozneje je vstopil k v New Yorku izhajajočem nemškem listu „New Yorker Staats Zeitung“, katerega lastnik je kmalu postal. Umrl je v starosti 65 let.

SERBIAN WOMEN AT RIFLE PRACTICE

NOVA DRŽAVNA USTAVA ZAVRŽENA.

Pri zadnjih volitvah v turek so se morali volilci v državi New York tudi izjaviti, ako se strinjajo s predlogom nove ustave. Ta predlog pa je bil z večino 350.000 glasov zavržen. Proti novi ustavi je bila v prvi vrsti socialistična stranka, in je nje zmaga velikega pomena.

IZID ZADNJIH VOLITEV.

Za preteklo volitev v turek so se ljudstvo ni veliko zanimalo. Kon gresne in nacionalne volitve se niso vršile — izimši malih izjem — in zato imajo zadnje volitve le v toliko pomen, ker nekoliko pred stavljajo mnenje ljudstva. Od 48 držav Unije so se vršile državne volitve samo v sedmih državah, in sicer v New York, Massachusetts, Maryland, New Jersey, Kentucky, Ohio in Mississippi. V štirih državah, namreč v Kentucky, Maryland, Massachusetts in Mississippi so volili guvernerje v državah New York, Pennsylvania, Massachusetts, Maryland in Ohio pa je bilo treba rešiti važnejša vprašanja. V treh prvoteno vanih državah so imeli odločevati volilci o vprašanju ženske volilne pravice, v državi New York poleg tega o novi ustavi, v državi Ohio pa o prohibiciji. V Ohio so volilci preteklo leto zavrgli prohibicijski amandment in tako so storili tudi pri zadnjih volitvah v turek. V New Yorku je zahteva sufraget za žensko volilno pravico propadla, kot tudi predlog za izpremembo ustave. Podrobnosti o izidu volitev prinašamo na drugem mestu; v splošnem se more trditi, da je delavstvo pri zadnjih volitvah doseglo lepe uspehe.

HUDI BOJI V RUSIJI IN NA ZAPADNEM BOJIŠČU.

Berolin, Nemčija, 3. nov. — O vojnih operacijah na Rusken naznanjajo oficijelno: Južno od Tukum-Riga železnice more zaznamovati armada pod poveljstvom gen. Hindenburga lepe uspehe. Pred Duenaburgom se vršili te dni hudi boji; močni ruski napadi so bili odbiti. Bitke med Swenton in Ilsen jezerih še niso končane. Dosedaj smo v zadnjih bojih ujeli 500 sovražnih vojakov. Iz stana armade princa Leopolda se poroča: „Rusi so nameravali s protinapadom zadržati naše prodiranje zapadno od Cartoyaska. To pa se jim je ponesrečilo. „Pri Sienkovec se je posrečilo Rusom, da so začasno vdrlí v našo vrsto pod poveljstvom gen. Bothmer. Kmalu pa smo vrgli Ruse nazaj ter zopet zavzeli izgubljene strelske jarko. Pri tem smo ujeli 600 mož. Pri zavzetju vasi Sienkovec smo napravili 2000 ujetnikov. BOJI NA ZAPADNEM BOJIŠČU. Berolin, Nemčija, 2. nov. — Zadnje oficijelno poročilo o položaju na francoskem bojišču se glasi: „Razum hudih napadov artiljerije na Butte de Tahure in bojev topništva na fronti med Maas in Mozel, ni poročati s francoskega bojišča ničesar novega. PARIŠKO POROČILO. Pariz, Francija, 3. nov. — Novejša poročila javljajo, da se vršijo boji artiljerije v pokrajini Collona, ter bližnji boji pri Neuville. Južno od Sorny, pri Chaulnes, je francoska artiljerija bombardirala nemške strelske jarko ter onemogočila Nemcem nameravani naskok. V splošnem pa ni poročati važnejših novic.

ČAČAK ZAVZET.

Berolin, Nemčija, 3. nov. — Oficijelno se naznanja, da so zavezniške čete zavzele Čačak, ki se nahaja 30 milj daleč od Kragujevaca. Zavzetje te točke je radi važnega križišča železnice velikega strateškega pomena.

Južno od Kragujevaca so bile zavzete važne višine ob obeh obrežjih Morave. Bulgarska armada je pod poveljstvom generala Bojadjeva prekorčila črto Despotovac-Bagroan. Zapadno od Slatine so bile zasedene važne postojanke, kakor tudi griči ob obeh straneh Turaje, vzhodno od Palanke.

SRBI SE NITI MOČNO NE LAŽEJO.
Pariz, Francija, 3. nov. — Iz Niša naznanjajo oficijelno, da se od dne 31. oktobra nadaljujejo boji južno od Višegrada, in da se Srbi dobro držijo.

V drugih bojih pri Zagori so ujeli Srbi 100 sovražnikov, zaplenili štiri topove in eno strojno puško. Avstrijci so pustili na bojišču 100 mrtvih in ranjenih.

TUDI ALBANSKI PROTI SRBIJI.
Rim, Italija, 3. nov. — Kakor zatrjuje list „Messagero“, obojuje Avstro-Ogrska albanske čete, ki naj vpadejo Srbom za hrbet in pripomorejo bulgarskim četam priti do Jadranskega morja. Zadržni albanski predsednik Essad paša pa je proti tej nakani, ker je naklonjen Srbiji, ter poizkuša to namero Avstro-Ogrske preprečiti.

BLOKADA GRŠKE PO PODVODNIH ČOLNIH?
Priz, Francija, 3. nov. — Neka brzojavka iz Lausanne naznanja, da je zaukazala nemška admiralteta blokado grške obali po podvodnih čolnih.

ZMAGOVIT BULGARSKI POHOD V SREBJO.
Sofia, Bulgarska, 1. nov. (preko Berolina in Londona). — Bulgari prodirajo v Srbijo na vsej fronti naprej. O zadnjih operacijah naznanja vojno ministrstvo sledeče:

„Bulgarske čete gonijo sovražnika na vsej fronti pred seboj. Južno od Kruševaca smo po hudi bitki zavzeli Tozibata most, odkoder vodi pot v Niš in Palanko. V dolnji Moravski dolini smo zavzeli po hudi bitki mesto Grdelica, ki tvori skozi Vlasna dolino zvezo med Vranjo in Leskovcem. Pri Kačaniku so napadli Srbi neko prodirajočo kolono, a so bili vrženi nazaj. Lep vojni plen nam je padel v roke pri zasledovanju bežečega sovražnika. Tekom zasledovanja sovražnika smo zaplenili dva gorska topa in veliko množico municije. V Skoplju smo dobili 19.000 pušk, 950 zabojev smodnika, 15.000 zabojev s naboji in mnogo drugega vojnega materijala.

SREBSKI ARMADI JE POT NAZAJ ZAPRTA.
Pariz, Francija, 3. nov. — Neka brzojavka Havas časnikarske agenture naznanja, da je glasom poročil iz Carigrada odrinila prva divizija turskih rezervistov, doslej na polotoku Galipoli, proti Trajziji. Namen združenih avstrijskih in bulgarskih armad je, zapreti pot severni srbski vojski proti jugu.

OBUPEN POLOŽAJ SRBOV.
Rim, Italija, 1. nov. — Vojaški poročevalce londonskega lista „Times“ izjavlja, da je položaj Srbije naravnost obupen. Ker je srbska armada popolnoma izolirana, je nje edina rešitev beg proti Jadranskemu morju. Ko pride tje, kaj ji more dati Italija vojaško pomoč, ali ji pa preskrbeti municijo in živila (?).

STRTA LAŠKA OFENZIVA OB SOČI.

V ZADNJIH DVEH TEDNIH SO IZGUBILI ITALIJANI NAD 150.000 MOŽ. — ŠE ENKRAT TOLIKO VOJAKOV JE BREZVUSPEŠNO NAPADLO HRABRE AVSTRIJSKE ČETE. — ITALIJANI SO BILI TUDI VRŽENI NAZAJ NA TIROLSKI IN KOROŠKI MEJI.

Dunaj, 1. nov., preko Londona, 2. nov. — Pred nekako dvema tedni započeta velika italijanska ofenziva na fronti ob Soči se je vrniti temeljito ponesrečila. Naše čete so obdržale vse svoje postojanke, in pognale v beg sovražno vojsko; broječo 300.000 mož. Tekom ofenzive v zadnjih dveh tednih so izgubili Lahi najmanj 50.000 ljudi.

Nadalje naznanja e. in kr. generalni štab: „Tretji italijanski veliki napad proti naši fronti na Primorskem, ki se je začel 18. oktobra ter bil ponovljen dne 28. oktobra s svežimi četami, pojenja. V nedeljo je bil hud napad na severni rob Dobrovske planote, a se je Italijanom ponesrečilo. Na vsej bojni fronti so bili odbiti sovražni napadi, in z velikimi besedami naznanjevana naša ofenziva je toliko kot strta.

ŠTIRINAJST DNI TRAJAJOČA KRVAVA BITKA.
„Na vojni fronti ob Soči se je štirinajst dni vršila silna bitka, kateri smo pa samo pridobili. Bojna črta je ostala neizpremenjena. Tudi na tirolski in koroški meji držijo naši junaki svoje postojanke, katere so zavzeli začetkom vojne z novim sovražnikom.

USEPEH NA VSEJ FRONTI.
„Ti novi uspehi naše armade vnovič dokazujejo, da so zastojni vsi poizkusi sovražnika, ugrabit obmejno ozemlje. V bojih v drugi polovici meseca oktobra je izgubil sovražnik že najmanj 150 tisoč mož.“

REZERVA LAHOV NI MOGLA NIČESAR OPRAVITI.
Berolin, Nemčija, brezčimni brzojavni potom. — Danes je prišla semkaj od e. in kr. vojnega poročevalskega stana brzojavka sledeče vsebine:

„Italijani so se na vso moč trudili, da bi prodrli našo fronto pred Gorico, ter so v to svrhu ojačili svoje čete z brigadami s fronte na tirolski in koroški meji. Toda vsi napadi so se izjalovili, in italijanske izgube so naravnost strahotne.“

NOVI KRVAVI BOJI ZA GORICO.
Dunaj, preko Londona, 3. nov. — Predvčeršnjim so se zopet vršili hudi boji v gorškem okraju. Sovražnik je dobil pomoč s tirolske in koroške meje. S pomočjo te je skušal prodrati našo bojno črto, neglede na velikanske izgube. Napadi so bili naperjeni na območje Gorice in na Plavo. Italijani so bili na vsej fronti vrženi nazaj. Na višinah Podgore se boji še nadaljujejo.“

POTEK ŠESTE REDNE KONVENCIJE S. N. P. E.

(Nadaljevanje.)

Proračun se glasi: Delo; izdali smo povprečno po 10.800 iztisov Glasil tedensko ali pa 1.535.400 Glasil v času od 1. jan. 1913 in do 31. avgusta 1915. To je nad en milijon in pol listov. Sprememb pri naslovih je bilo za ves ta čas 34.688.

Dohodki: Povprečno moramo računati na 10.800 naročnikov za to dobo. Torej naročnina članstva svoto \$29.400.00 Oglasi so prinesli \$4.413.12 Naročnina izven članstva \$ 93.78

Skupnih dohodkov \$34.906.0 Izdatki: Povprečno smo plačali tiskarni \$122.00 vsaki teden ali pa za ves čas okrog \$17.000.00 Poštuna za drugi razred (Sec. Cl.) \$ 1.400.00

Naročnina za ameriške in starokrajске liste in brošure \$ 42.00 Poštuni urad in znamke \$ 72.00 Razne tiskovine in druge potrebščine \$ 100.00 Najemnina za urad in uprav \$ 350.00 Pohištvene potrebščine v uradu \$ 163.00 Klišiji (Cutii) za Glasilo \$ 53.50 Naslovnik (Imenik) \$ 200.00 Mailing list \$ 2.880.00 Plača urednika \$ 2.080.00 Plača upravnik \$ 844.55

Skupno izdatkov \$25.195.00 Dohodki \$34.906.90 Izdatki \$25.195.05

Predbitek \$ 9.711.85 Dolg na ne izplačanih oglasih \$ 350.00

Skupni dohodki \$1.071.85 pravnih \$ 500.00 Kredit na pošti za Second Class \$ 275.00

Predlaga se, da se poročilo upravitelja vzame na znanje. Sprejeto. Brat Terbovec predsednik nadzornega odbora poroča:

Bratje in sestre: Kot član glavnega nadzornega odbora, oziroma predsednik iste g. imam tu čast vam predložiti svoje poročilo. Znano vam je, da prva dolžnost nadzornega odbora je, prepričati se, dali so jednoliti računski čisti in pravilni in kako se gospodari z denarjem celokupnega članstva S. N. P. J. Poročilo bo kratko iz vzroka, ker nadzorni odbor ni mogel zaslediti nika-ke nerednosti v računih, oziroma finančnih zadevah S. N. P. J. Ravno isti vzoren red je našel državnih nadzornik, kot ste mogli razvideti iz njegovih poročil v Glasilu in tisto upam, da bo pronašel tudi nadzorni odsek, izvlečen od šeste redne konvencije, da pregleda finančno poslovanje jednote od zadnje konvencije dalje.

Glede opravičljivosti nekaterih jednotlivih stroškov bilo je sicer nekaj prerekanja pri letnih sejah celokupnega glavnega in pomožnega odbora, česar pa ne bom tu našteval, ker pridejo stvari itak pozneje na vrsto. Pritožb od članstva sem dobil precejšno število, a večina teh se je tikala uradovanja uradnikov posameznih društev, ter vsleda tega niso spadale v delokrog glavnega nadzornega odbora. Take pritožbe poslal sem na pristojno mesto to je glavnemu tajniku ali pa predsedniku glavnega porotnega odbora. Par malenkostnih pritožb rešilo se je kratkim potom v zadovoljstvo za obe strani. Dve pritožbi dobil sem tudi, v katerih se je dolžilo glavni odbor precejšne korupcije, razpisanja denarja napačnih računov in drugih takih ljubeznosti. Jaz sem stranki seveda takoj odgovoril, obžalujem, ker mi o tem ni nič znanega, da pa hoče nadzorni odbor začeti takoj najstrožje preiskavo, ako se mi samo naznani, kako priti na sled nerednosti in ako je mogoče trditve podpreti z dokazi. Zagotvil sem svojo hvalnoželost stranki že vnaprej, ako pride z dokazi, a odgovora in dokazov še do danes nisem dočakal.

Ena važnejših akcij glavnega nadzornega odbora bila je zahteva, da se varščina glavnega blagajnika zviša od \$15.000 na \$75.000 in pozneje, ko je jednotno premoženje narastlo, na \$100.000. Višjo varščino je glavni nadzorni odbor zahteval iz vzroka, ker je večina jednotnega premoženja naložena v čikaških mestnih zadolžnicah ali bondih, kateri bondi so ravnotako lahko izmenljivi kot gotov denar, na kar pa ob času 5. redne konvencije S. N. P. J. ko se je visokost varščine določevala ni nikdo mislil. V bondih ima jednota naloženega denarja \$193.000, blagajnik je sicer pod varščino le za \$100.000 ali ker moredo teh bondov samo v spremstvu glavnega tajnika in enega uradnika, ker se, ki je varščino izstavila, je nadzorni odbor mnenja, da je varščina dovolj visoka.

Kdor je zasledoval razvitek jednote od zadnje konvencije pa do danes, mora priznati, da je napredek krasen. Napredovali smo pri številu članstva in prav lepo tudi na finančni, tako da znaša čisto jednotno premoženje (konc. avgusta t. l.) \$212.178.37. To seveda ni delo kakoga posameznega odbornika, ampak delo desetotisočev, ki so zbrani pod praporom S. N. P. J. Delali in k vspehu pripomogli so vsi, eni več, drugi manj, eni za plačo, drugi samo iz navdušenja za dobro stvar, a delali smo vsi. Znana je stvar, da najboljša armada brez dobrih generalov je malo vredna in najboljši general brez dobre armade je nič.

Predno končam, dovolite mi bratje in sestre, da ob kratkem izrazim svoje misli, kake spremembe naj bi se uvedle pri upravi jednote v bodoče. Pri setavi provizoričnih pravil, katere imate v rokah, moji nasveti niso prilični dosti, ali nič vpoštev, ker sem bil eden prota dvema, torej v manjšini, raditega naj tu v krakem razložim svoje mnenje.

a) Vsi glavni odborniki jednote, tudi upravnik, urednik (oziroma urednik) Glasila, vrhovni zdravnik in sploh vse moči, ki so zaposlene v kteresibodi jednotnem uradu, naj bodo izvoljeni na konvenciji ali pa potom splošnega glasovanja. Niti glavni odbor niti kterisibodi gl. odbornikov naj nima pravice nastavitv kako stalno moč v uradu, ampak samo začasno, v slučaju potrebe.

ve rešiti koliko najbolj pravilno.

Poročilo se vzame na znanje. I. porotnik brat Železnikar poroča, da je storil vse kakor najbolj in najpravičnejše v vseh zadevah in da se je ravnal strogo po pravilih. Poroča tudi, da je bil poslan od glavnega odbora k raznim društvom in storil svojo dolžnost in da je deloval povsod za napredek in proevit naša jednote.

Poročilo se vzame na znanje. Pismeno poročilo H. glavnega porotnika brata John Sarea. Evergreen, Atla, Canada. Glavnemu odboru in delegatom in delegatijam S. N. P. J. na šesti redni konvenciji.

Conjeni bratje! Obžalujem, da se ne morem udeležiti konvencije radi svetovne vojne. V teh kritičnih časih zapustiti deželo, pa pomeni toliko kot pobegniti iz vojnega vjetništva. S tem je povedano vse, in ne bom opisoval razmer, ker se bojim, da bi mi škodovali. Ne pomaga nič, če bi prošil za potovanjsko dovoljenje, ker imam skušnjo, ko sem hotel odpotovati na letno sejo glavnega in pomožnega odbora v januarju. Bil sem v nevarnosti, da me vržejo v vojno vjetništvo. Ne želim se več izpostaviti taki nevarnosti, ker vem, da se ne da nič izsiliti.

Pojasnil sem cenjeni delegaciji moj položaj in razmere in prosil vas, da vpoštevate moje vzroke. Z zaupanjem pričakujem, da me hui pripomogli so vsi, eni več, drugi manj, eni za plačo, drugi samo iz navdušenja za dobro stvar, a delali smo vsi. Znana je stvar, da najboljša armada brez dobrih generalov je malo vredna in najboljši general brez dobre armade je nič.

Pojasnil sem cenjeni delegaciji moj položaj in razmere in prosil vas, da vpoštevate moje vzroke. Z zaupanjem pričakujem, da me hui pripomogli so vsi, eni več, drugi manj, eni za plačo, drugi samo iz navdušenja za dobro stvar, a delali smo vsi. Znana je stvar, da najboljša armada brez dobrih generalov je malo vredna in najboljši general brez dobre armade je nič.

Moja srčna želja je, da bi navzoč na konvenciji, da bi z vami deloval za napredek S. N. P. J. Slavna delegacija, kličem vam iz daljave: Naprej po začetni poti. Pojdimo z duhom časa naprej. Ne dajte se motiti od nazadnjakov in škodoželjnih! Svobodi duh naj vaš navdaja na vašem zborovanju. Odstranite kar je starega in nerabnega in nadomestite z novimi in naprednimi točkami. Za vsako organizacijo je rešitev finančnega vprašanja najvažnejše. Vprašanje se nora rešiti tako, da odgovarja izdatkom.

Velike važnosti je tudi vprašanje združitve jednot in zveze in presovne Glasila v dnevnik. Ako sedanja konvencija reši obe točki pravilno, da Glasilo postane dnevnik in se združijo vse napredne jednote in zveze v močno organizacijo, potem se mora priznati, da je bila delegacija kos svojih nalogi. Izvršeno bo veliko kulturno delo, katerega sad bodo uživali tudi naši potomci.

Želeti je, da bo Glasilo vprihodnje pisano v naprednem duhu kakor je bilo zadnje tri leta. Na tem mestu izrekam priznanje uredniku Glasila, da je svoje težko nalogo spolnil natančno. Držal se je načelne izjave in Molekove resolucije ne oziraje se na des in levo.

Dovoljeno naj mi bo izreči vse priznanje glavnemu odboru. Videl je vzorno gospodarstvo, v najlepšem redu, sporazumno z drugimi odseki, in tako pripomogel do ugleda in hitrega razvoja organizacije.

Izredno pozornost pa vzbuja delovanje glavnega tajnika John Verdebarja, njegovo izvrstno in natančno poslovanje skozi 6 let, ki je mnogokrat koristilo organizaciji. On je vesten uradnik S. N. P. J. in bil je požrtvovalen pri svojem delu. Za organizacijo si je pridobil velike zasluge, in upam, da konvencija stori svojo dolžnost napram zaslužnemu uradniku S. M. P. J.

O delu glavnega porotnega odbora bosta poročala moja soodbornika ustmeno: Anton Hrast in Martin Železnikar. Konvenciji priporočam, da izvoli za svoje mesto drugega odbornika, ako delegacija sprevidi, da je v korist jednote. Pripravljen sem odložiti svoj mandat, kadar to slavna delegacija določi.

K sklepu mojega poročila vam kličem: Bratje delegacije in sestre! Tisoče oči je obrnjenih v vas in vaše delo. Bedni slovenski narod v Ameriki pričakuje od vas veliko. Na delo! Bratje in sestre naprej za proevit in razvoj naša slavne in napredne S. N. P. J.

Sprejmite moj iskreni bratski pozdrav! John Šare, gl. porot. S. N. P. J.

Predloženo, da se poročilo vzame na znanje. Predlog sprejet. Nato se čita dopise in brzojave. Potem se prečita še pismo med-

društvenega odbora, ki vabi zborovalce na njim v počast prirejanje veselico. Se vzame na znanje. Brat predsednik zaključuje sejo ob šesti uri zvečer.

Dopoldanska seja dne 23. septembra.

Brat predsednik otvori sejo ob 8 uri jutraj ter pozivlja konvencijo k premišljenemu in složnemu delovanju. Čita se imena odbornikov in delegatov. Navzoči vsi, razen br. Stehe, Beljan, Bajc in Milavec. Čita se zapisnik prejšnje seje in sprejme. Predlog sprejet.

Na to se oprostje del. ki so se bili nekoliko zakasnil. Potem prečita brat glavni tajnik pismeno poročilo glavnega porotnega odbora. Chicago, Ill. sept. 19. 1915.

Cenjenim bratom in sestram delegatom in delegatijam šeste redne konvencije S. N. P. J. — v Pittsburgh, Pa. Kot pomožni odbor S. N. P. J. izvoljen s splošnim glasovanjem članstva leta 1912, si štejemo v dolžnost predložiti naše poročilo o delovanju v korist članstva S. N. P. J.

Naše delovanje je seveda omejeno samo na seje glavnega odbora. Pa tudi to je velike važnosti, koder se rešuje gospodarska vprašanja organizacije, kakor tudi, spori in pritožbe bratov in sester S. N. P. J. To so velike težkoče, da se te pritožbe rešuje in sodi pravilno za članstvo kakor tudi za organizacijo sploh, tako da niso bratje in sestre prikrajšani, pa da tudi naša organizacija S. N. P. J. ni oškodovana s tem.

Pomožni odbor se je vedno zavedal odgovornosti napram članstvu, katero ga je izvolilo s splošnim glasovanjem. Vsled tega je tudi vedno nepristransko deloval na to, da dela v korist in napredek S. N. P. J. in da tako ustrezno članstvu naše vrle podporne organizacije. Nadalje konstatiramo, da je pomožni odbor vedno deloval sporazumno z gl. odborom, ter z njim ni prišel nikdar pri nobeni priliki v nasprotje pri kakšnem zaključku.

S tem ne rečemo, da smo pri vsakem predlogu soglasno glasovali. Pač se je sklep vedno priznal vedno za pravilen, kar je omogočilo harmonično delovanje med glavnim in pomožnim odborom. Pomožni odbor priznava, da je v korist S. N. P. J. ako večje število odbornikov razpravlja, sodi in rešuje pritožbe članstva, kakor tudi druge gospodarske zadeve Slovenske Narodne Podporne Jednote.

H konen našega poročila pošilja bratske pozdrave bratom delegatom in sestram delegatijam kakor glavnemu odboru, ter želimo veliko uspeha za proevit in napredek S. N. P. J. ter vam kličemo: Živeli!

Zapomožni odbor: Frank Podlipce, Joseph Versčaj, Frank Bostič, John Hočevar, Tomaž Puc, Frances Ručigaj.

Predlagano, da se poročilo vzame na znanje. Sprejeto. Brat Verdebar pojasnjuje, da je iz razlogov, da bo pregledovanje knjig točneje in hitreje napredovalo, potrebno, da se prejšnji predlog, glede pregledovanja knjig, spremenil v toliko, da stane ista dva prisotna do konce pregledovanja. Podpirano in sprejeto.

Brat Abrožič poroča glede slikarja, in sicer, da pride slikar sam, da da pojasnila. Potem pridejo na vrsto poročila delegatov. Predlaga se, da se reši poročila in pritožbe društev ob enem, priporočila glede pravil pa se poroča, kadar pridejo ista na vrsto. Sprejeto.

Predlaga se, da pošlje konvencija pozdrave predsedniku Zjed. držav, guberniju države Pennsylvanija in županu mesta Pittsburgha. Stavi se protipredlog. Vnase se kratka debata, na kar se sprejme protipredlog.

Brat Hrast poroča, da se vzame pritožba br. Ivan Kržan, čl. drš št. 180, ki je prišel sem osebno in čaka, da se njegova zadeva reši. Predlaga se najprej pismena pritožba omenjenega brata o nerednosti v društvu, nakazanju krivične podpore, prikrajšanju pravice itd. Na to se zasliši delegata omenjenega društva, brata Cesar-

DR. J. RUSSELL PRICE CO., S. 904, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill., U. S. A. Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjžico.

50,000 KNJŽIC

Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po našo brezplačno knjžico, v tej knjžici lahko čitate, kako se može, ki trpijo na bolezni kot je zastupljenja, kri, mozolji, stare rane, kožne bolezni, rane zastarele in nalezljive moške bolezni, nadržta, neprebavnost, zapeka ali konstipacija, katar, zlata žila, revmatizem, okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravijo privatno doma in z majhnimi stroški.

Pošljite kupon za brezplačno knjžico. DR. J. RUSSELL PRICE CO., S. 904, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill., U. S. A. Gospodje:—Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjžico.

Potem se čitajo pisma in brzojavi. Preide se na poročila delegatov. Brat Smečkar nadaljuje s poročilom dr. štev. 3., ki prisi, ako se izplača posmrtno za umrlo, ali drugemu, da se popolnoma odpuste drug drugemu, da se popolnoma odpuste v naprej bratstvo in složno za napredek društva, jednote in slov. naroda sploh in si podata v znak tega, v navzočnosti cele zbornice bratske roke, kar se v splošno zadovoljstvo tudi zgodi, na kar sledi burno odobravanje.

Potem se preide na poročila delegatov dr. štev. 1 delegat Kure in Stonič poročata, da je pri omenjenem društvu vse v najlepšem redu, da je članstvo zavedno in vneto za proevit in napredek društva in jednote in pozdrav konvenciji v imenu društva. Delegat Kure se poroča, da ima prošnjo, da se plačajo zdravniški stroški za spocialista dveh članov in eno sestro ki jih je imelo društvo, ko je dalo preiskati iste člane po sklepu glavnega odbora.

Predlaga se, da se plačajo taki stroški istemu in vsem drugim društvom. Sprejeto. Priziv manjšine od delegatov društva štev. 228, 92, 206, 134, 217, 27, 72, 19, 225, 270, 168. Potem se še prečita pritožba brata Zupanca od društva št. 1. Na pritožbo odgovarja sestra Ručigaj, br. Potokar, br. Kure, brat Stonič, kateri pojasnjuje, da se br. Zupane ni nikoli držal pravil, in tako sam kriv, če je bil prikrajšan pravice. Potem poseže v debato več delegatov in odbornikov na kar se stavi predlog, da se izplača polovico podpore, drugo polovico se mu pa odrga za kazen, ker se ni ravnal po pravilih. Stavi se protipredlog, namreč, da se vzame na znanje pritožbo brata Zupanca, objednem pa odobri sklepe glavnega odbora Protipredlog je z 52 proti 42 glasovom sprejet. Predlog stavljen da se da br. Zupancu nekaj dar. Stavljjen protipredlog, namreč, da se ne daje nikakih darov, češ, da bi bilo takih slučajev toliko, da jih ne bi bilo mogoče izplačati. Protipredlog sprejet.

Društvo št. 2. Delegat poroča, da je pri društvu vse v najlepšem redu ter pozdravlja konvencijo v imenu društva, kot eno prvih in najstarejših v jednoti. Pojasnjuje tudi zadevo brata Ferneta, na kar da glavni tajnik tudi nekoliko pojasnila o tej zadevi, o čemu je že sklepala zadnja konvencija. Stavi se predlog, da se glede te afere ostane pri zaključku zadnje konvencije. Sprejeto.

Delegat Berger poroča tudi, da je pri društvu vse v najlepšem redu ter članstvo složno deluje za napredek društva in proevit jednote. Društvo št. 3. Delegat Smečkar se pritožuje, da je bila zdržana posmrtnica za umrlih br. Bombačem, Brat glavni tajnik poroča, da se posmrtnina ni izplačala zato, ker se ni moglo dognati, kdo je pravi dedič, in glavni odbor je preložil to zadevo do konvencije, do ista o tem odloči. Brat predsednik zaključuje sejo ob 12 uri dopoldne.

Predsednik otvori sejo ob 2 uri dopoldne. Čita se zapisnik zadnje seje in delegatov. Navzoči so vsi. Čita se zapisnik zadnje seje in sprejme s popravki. Predlaga se, da se imajo vsi delegate in odborniki, ki niso bili navzoči, ko se je čitalo imena, sami oprustiti. Podpirano in sprejeto.

bojem našteval raznih slučajev domačega prepira, ker ga zadnje čase ni bilo, istotako ne nadlegoval s prošnjami iz urada društva „Naprej“.

Sporočiti pa imam nekaj skromnih želj privatnih, vendar iz večine bratov iz Clevelanda. 1. Naj nam sporoči brat tajnik ali ina Jednota v Ohio licenco za poslovanje? Brat tajnik odgovori z ne.

2. Naj ne prezre slavna konvencija zastopstva v glavnem odboru na VI. redni konvenciji; in če mogoče preseli urad v Cleveland, če ne prej, po združitvi jednote.

3. Ker se večkrat slišijo napadi na clevelandске ljuskače, zdradžbarje itd., naj se upošteva število bratov. Iz velike Sahare se lahko pojavijo posamezni orkani; vendar to še ni Cleveland. 4. Aferi Faletič nimam ničesar pripomniti, ker se nisem spuštal z njim in nikako polemiko v Clevelandu, kakor tudi ne na konvenciji. Držim se namreč gesla: vsakemu svoje pravo.

5. Glede Glasila je povečini glasovalo za tednik, v kolikor pa je meni znano, le iz strahu pred povišanjem asesmenta. 6. Kar je bilo članov radi barjih dogodkov izkiznečnih pri Primož Trubar št. 126. naj jim da priložnost, opet priti pod disciplinarni pogoj, oraraje se na njih znato. Moje mnenje je grajati dejanje ne oseb.

Brat Bogataj daje prilično poročilo in kličje v imenu društva naj živi in proevita S. N. P. J. Društvo št. 6. Brat Kvartič poroča, da društvo izvrstno napreduje v vsakem oziru. Društvo ima tudi svoj Dom, kar svetuje tudi drugim društvom. (Dalje pril.)

BOJNE MAPE

EVROPSKIH V BOJ ZAPLETENIH DRŽAV V OBLIKI VELIKE KNJIGE Z 20 STRANMI.

SAMO 25 CENTOV. Najnovejši bojni zemljevid, knjiga 20 strani v barvah. Knjiga je velika 14 1/2 palca v dolžino in 10 palcev v širino.

Najprej so navedene sile vseh vojsk s številkami, nadalje so v njej slike vladarev vseh vojskujočih se držav in onih, ki se še utegnejo zaplesti v vojno. Skupaj deset vladarjev. Zatem prva mapa v barvah porazdeljuje celo Evropo, kakor se v sedanji vojni grupirajo države, in kdo in proti komu se bori, je tudi označeno v barvah.

Četrta stran obsega cel svet, na kateri je označeno, koliko ima vsaka vojujoča se država kolonij ali naselbin in kje se nahajajo. Na peti strani je v barvah nemško cesarstvo, obkroženo od sovražnikov, ki se bojujejo in kje se bojujejo. Na sedmi strani je Rusija z mejami Nemčije in Avstro-Ogrske, kjer se sedaj bijejo silne kravati boji. Sedma stran obsega Anglijo z njenimi otočjem in Irako, okoli katere se bijejo velikanske pomorske bitke. Na osmi strani je Francija z mejami na Nemčijo in Belgijo, koder rasajajo najljutejši boji.

Deveta stran obsega celo avstro-Ogrsko državo z njenimi mejami na Rusko, kjer se sedaj merijo avstrijske in ruske vojske v najrednejših bojih. Na deseti strani je Srbija z novo teritorialno posestjo in mejami, kjer se nahaja sedaj srbaka vojska 1 t. j.

SAMO 50 CENTOV, pa dobite velikansko knjigo istotako s tolikimi stranmi in s slikami vladarjev vseh sedaj v boj zapletenih držav, poleg te pa še eno knjigo s slikami z bojišča, ki vsebuje 50 krasnih slik.

Na sredini te zemljepisne knjige je posebno natanko in precizno izdelan zemljevid avstro-ogrsko monarhije, kjer so dogodke v naši domovini v Karpatih in v Galiciji. Knjiga je zares prekrasno delo s 50 velikimi slikami z bojišča. A vse to dobite samo za 50 centov.

Kdor torej želi prvo, samo mapo ali drugo, mapo s slikami z bojišča, naj se takoj naroči ter pošlje obnem 25 ali 50 centov na upravo „Slovenskega Naroda“.

NAŠE TEKME ZA KRASNA DARILA SO SE UDELEŽILI DOSLEJ SLEDEČI NAROČNIKI IN NAROČNICE „SLOVENSKGA NARODA“.

John Adamich je pridobil naročnikov za	72 dobitkov
John Recher je pridobil naročnikov za	48 dobitkov
Lacijca Ribnikar je pridobil naročnikov za	38 dobitkov
Anton Kalbah je pridobil naročnikov za	32 dobitkov
Anton Udovc je pridobil naročnikov za	16 dobitkov
Matija Leskovec je pridobil naročnikov za	8 dobitkov
Frnk Martinjak je pridobil naročnikov za	8 dobitkov
Miko Perube je pridobil naročnikov za	8 dobitkov
Anton Kropusek je pridobil naročnikov za	8 dobitkov

Kdor se ni prestal dovolj dobro oglašati na 5. strani „Slovenskega Naroda“, naj to stori tozadev ter začne takoj nabirati naročnike.

Uprava „Slovenskega Naroda“.

KAKRŠEN GOSPODAR, TAKŠNI Hlapci.

SAKSERJEV GENERALNI AGENT BI BIL SKORAJ UBIT, KO JE PO VZGLEDU SVOJEGA GOSPODARJA PREKRŠIL DEVE TO BOŽJO ZAPOVED. — SMOLA SAKSERJEVEGA GENERAL AGENTA V DENVER, COLO.

V Denver, Colo., izhajajoči list „The Denver Post“ piše, da je nekoli John Tomšič nazarecno prepel Sakserjevega generalnega agenta Oto Pezdrija. Leta Sakserjev zaupnik se je namreč, sledeč vzgledu svojega šefa Sakserja, prepregel proti deveti božji zapovedi, kakor ga je na takoj dohitela kazen.

Iz poročila iz omenjenega lista posebej nam, da je skušal Sakserjev zaupnik v Denver, Colo., priti k Heleni Mušič, stanujoči v hiši števil. 3940, Walnut St. Pri tem

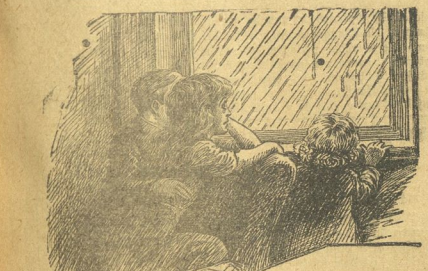
ga je zasledil zarotnica Helene Mušič, John Tomšič, ter ga s kolonom tako neumljivo prepel, da se nahaja Sakserjev zaupnik Pezdri v zelo opasnem zdravstvenem stanju v denverski county bolnišnici. Petdeset živov je bilo tleba, da so zdravniki zapeli rane nabitega Sakserjevemu generalnemu agentu.

Priljubljenemu da je bil Pezdri svojočastno tudi Sakserjev šofer. Se je pač naučil od svojega šefa takih stvari, ko ga je v avtomobilu vozil okoli.

PET MESECEV LASKIH NEUSPEHOV.

Dne 23. pr. m. je minulo pet mesecev, kar odhajajo hrabri avstrijske čete italijanske naplate. Na celi črti od Svico do sinje Adrije ni mogel sovražnik nikjer uderiti v glavne obrambne postojanke, ki si jih je pripravila avstrijska armada v mirnih časih. Izgube materialne in človeške so postale v tem času naravnost veličanske. Na stotine italijanskih vojakov je padlo, na stotine jih je ranjenih in rjehanih. Za več milijonov dolarjev sredstev je omabil-sovražnik, ko je obstreljeval

naše gore — a je njegov uspeh več kot skromen. Le nekaj malega naše zemlje je prešlo v italijansko posest. Italijanski diplomati in vojskovodje so upali, da bo v nekaj tednih cela avstrijska črta prebita, Gorica, Trst, Pulj, Colovce, Trident in Bolkan bodo italijanska mesta, in da so bo Italijanska armada v kratkem časovalja proti Dunju. Ne omo ne druzi se ni zgodilo, ampak Italijan si je svojo hudo ob tleh skalah naših junakov do dna razbil. Velikanske zgodovinske važnosti so za pet mesecev trajajoči bojni mašiči det. Slava našim junakom braniteljem slovenske zemlje!

The careful man puts his money in the bank if he dies he won't leave helpless children

Zares skrbni in ljubeči družinski oče si vedno stavi to vprašanje: Če umrem, kaj naj postane moja žena? Kaj bo z otroci? Kako naj rešim vlogo skrbi za vzdrževanje in vzgojo dece? Kaj naj postane moje ljudje po moji smrti? Glejte, zapustil je ženo in otroke brez opote. Kako pa to, ko je mož vendar stalno in dobro zasluži. To ni bil pravi družinski oče! More bi ljubeči soprog in vestni oče, spiti mirno spati pri tej misli! Igranite torej, dokler je čas! Najmanjši prihranek naraste 8 častoma na znatno glavino. Vložite pa svoje prihranke v veliki in zanesljivi Banki, kajti strasno je, na enkrat izgubiti svoje z muko in naporom prihranjene denarje. Gotovost pred vsem! Vložite torej pri nas! Posebu svari profesor Lamusch, naj svojih čustev nasprotno narodom ne uravnava po opovrnjenih vojnih grozot, ki so jih baje zagrešili sovražniki. Takih zločestev — tudi če so se dogajala — ne smemo ne v vojni ne v miru pisati vsenu narodu v breme. Taka zločestva ne opravčujejo kolektivne sodbe o dotični državi in nje narodu. Odgovoren je zanj le posamezen individuum. Ne pismučimo se po teh obtožbah — ki si so vrli tega čez sto let zdvojnje vrednosti — zavrgati k sovražniku proti drugim narodom!

VOJNA UNICUJE IN USTVARJA.

Vojna je veliko zlo, neizmerna nesreča za človeštvo. Ne le, da uničuje duševne, kulturne in gospodarske vrednote, ki jih je ustvarila človeška telesa dolgih časov z velikimi napori duha in telesa, marveč tudi zahteva zastoj in vsen snovanju za napredok človeštva in njegovo vsestransko blaginjo. Da niti ne govorimo o najdragocenejšem, kar imenjuje človek svojo lasto: o tokih krvi — o izgubah na položkih življenja.

Pa bi bila ona, neizrečeno žalostna stran vojne. Ali vojna prinaša tudi dobro, kar ustvarja? Če tudi ne direktno, ampak s tem, da po svojem učinkovitu odpravlja morskatero zlo, ki je razdeljalo in zastrupljalo organizem človeške družbe in s tem silno oteževalo doseganje onih visokih ciljev, za katerimi morajo stremeti vsi ljudje, pa ni malo govore ta ali oboje oblik, ki se lučita, in trditi ali v mnogih pogledih vendar koristna šola, ki priprava človeka in ga s svojimi grozotami dobo iz izpovanja, koliko je škodil sebi in sodovoku, udajajoč se slabim instinktom in namenjnjem.

Tudi sedaj, med najstrašnejšo vse vojno, se množijo pojavi, ki vzbuja naše občutljive srce za odpravo, ki po vsej izdatno obliži omogočajo in za človeško skupnost nupogobnejših instinktov: so vrstavo človeka proti človeku, skupnosti proti skupnosti, le zato, ker sta ju rodili materi, ki ne govortja istega jezika in pripadata vsaka drugemu narodu!

To je tisto zlo, ki je označeno v besedi: narodnostno sovražstvo. Tu zlo obliko posebnosti mi Slovenci iz Avstrije, kjer imamo klasičen, upravljalni vzgled, koliko škoduje skupnosti sovražstvo med narodi. Mesto, da bi ljudje vsak po svoji plemeniti individualnosti, vsak po svojih potih in svojih sredstvih — svojim jezikom in svojim duševnimi darovi — sodelovali za korist vsake, si nasprotujejo in ovirajo drug drugemu v svojem namenu, in ustvarjajo njihovi vrednoti, ki bi se združevale v dragocenejši vsi vseh.

Med sedaj vojno — pravimo — se množijo pojavi, ki pričajo, tako prosvetljeni duhovi in vseh narodih zacenjanje izpovnanje, koliko zlo je sovražstvo, ter zacenjanje priporočati vztrajljivost, ki je pogoj za medsebojno spoštovanje — neizogibni predpogoj za blagostojeno vzajemno delovanje, ki je doseganje velikih ciljev človeštva in civilizacije naravno konstatirani, da se množijo taki tolažljivi pojavi. Tako nemarno dajmo zanimati, da je znameniti učejak, profesor Lamusch, Nemeč, objavil v časopisu „Para pacem“ vezelnarizma razmotrivanja, ki se obrabaja proti narodnostnemu sovražstvu.

Naj bo že — pravi v tolažbo — usoda sedaj živice generacije ljudstva, keli more sedanje vojne pomeniti le preklicanje, ne pa trajnega ovrnanja. Noben narod in nobena država ne more živeti brez drugih. Vsi potrebujejo drug drugega za svoj razvoj v materialnem, duševnem in moralnem pogledu. Blago, ljudje kapitalizma in ideje morajo biti v prometu sem in tja. Vse, kar se dobitno v letih od tega, kar si, kar je pridobil drug narod na kulturnih napredkih. Zato se tudi danes zopet na delu vsi, ki si danes stoji sovražno nasproti. Naj bo zid nezaujanja in sovražnosti, ki ga je ustvarila vojna med narodi posameznih držav. Se tako vsi v dozdavne neprekoračljivi visok po vojni pade — kluatno pade.

Posebu svari profesor Lamusch, naj svojih čustev nasprotno narodom ne uravnava po opovrnjenih vojnih grozot, ki so jih baje zagrešili sovražniki. Takih zločestev — tudi če so se dogajala — ne smemo ne v vojni ne v miru pisati vsenu narodu v breme. Taka zločestva ne opravčujejo kolektivne sodbe o dotični državi in nje narodu. Odgovoren je zanj le posamezen individuum. Ne pismučimo se po teh obtožbah — ki si so vrli tega čez sto let zdvojnje vrednosti — zavrgati k sovražniku proti drugim narodom!

BOŽIČNA DARILA ZASTONJ!

Prichite spravljati Nebo ali Zira kupone in prednje dele škatljice in dobiti boste ta krasna darila

ZASTONJ

Pošljite za katalog, ki navaja številna druga darila

Pošljite po katalog, ki navaja številna druga lepa darila.

Nebo in Zira sprednji deli škatljice so vredni vsak pol centa v gotovini ali pa štejejo kot celi kuponi za darila.

Pošljite kuponi po pošti (ne paketni pošti) ali ekspresu plačano vnaprej.

NEBO OR ZIRA DEPARTMENT
95 First Street,
Jersey City, N. J.

P. Lorillard Co., Inc. New York City. Established 1760

Pred sto leti je že rekel Jean Paul: „V najdaljšem miru ne govore ljudje toliko nesmišelnosti in nesensice, kolikor v najkrajši vojni!“

„Le tedaj“, tako zaključuje profesor Lamusch, „če se hmo do četer, kole in časopise skupno delovali za vzgajanje narodov k medsebojnemu spoštovanju in le izmovačanju, da jim je sovražstvo najslabši svetovelek, le tedaj more priti, česar Evropa najnujnejše potrebuje: mir ne le med vladami, ampak tudi med narodi, torej trajen mir!“

Tako se besede prosvetljenega duha Lamuschega, in ni on pravi v času sedanje vojne. Ki govori tako besede. Sročiti za človeštvo, da se mu poročajo taki duhoviti, taki veliki apostoli velikih idej, taki propagatorji plemenitih idej, skupne človeštva. Kdor res kulturno misli in čuti, bo želel, da bi narodi v svoji skupnosti postali veni učejaki apostolov, ne le pred njihovimi lice, ampak tudi po svojih dejanjih in po vsom svojem življenju. Dajmo, da bi se le posamezna velika nesreča za človeštvo, da pa je tudi šola, ki priprava človeka k boljsemu, plemenitejemu in — staljšemu najvišjih svojih koristih — pametnejemu življenju. Ali si narodi po tej vojni ideje takih apostolov osvaje kot vodilne, bo mo videli, da vojna ne uničuje samo, ampak da tudi ustvarja podlage za novo, srečnejšo medsebojno razmerje!

POŠLJITE NAM 25 CENTOV V ZNAMKAH IN MI VAM POSLJEMO Z OBRATNO POŠTO

NAJNOVEJŠE URADNE VOJNE ZEMLJOVIDE

Dva zemljevida od Evrope v barvah, dva krajevna zemljevida, sedem vojnih kart z natančnimi podatki in številkami, ki se tičejo vojne.

EVROPSKA VOJNA LETA 1914

SCHER SALES CO. 63 Park Row, New York, N. Y.

MNOGO GRMENJA PA MALO DEZJA.

Kadar se začne, tukaj v Združenih državah preiskava o kaki važni zadevi, je za gotovostjo pričakovano, da iz vsega ne bude nič. O tem imamo sedaj nov dokaz. Pri gradnji podzemelske železnice v New Yorku so tako malo sketeli za varnost, da se je zgodilo več nesreč, ki si tudi zahtevale človeške žrtve. Vrsila so preiskava, katere končni uspeh je bil glasnoin izrečeno razsolno prikolavne komisije, da ni nikdo odgovoren za nesrečo! Tako se navadna konjacija tako preiskava, ki pa stanjejo veliko denarja.

ZVLJENJE LJUDI SE JE PODALJSALO.

Na zaključni seji konference osrednjih držav o problemih socialne higijene je imel dr. Victor E. Vaughan dekan zdravniškega oddelka vsenčislisa Michigan govor, v katerem je na podlagi statistike dokazal, da se je v zadnjih 25 letih povprečna življenjska doba človeka podaljšala za deset let. Prilodnja generacija bodo znane dorajam zdravniške vede živila povprečno 15 let dalj. Vse to je nekaj let, ki se vrli tega čez sto let zdvojnje vrednosti — zavrgati k sovražniku proti drugim narodom!

SOLSKI OTROCI ŽRTEV MALOMARNOSTI.

V St. John's šoli v Peabody, Mass., je nastal dne 28. okt. požar, ki ni zahteval nič manj kot 20 žrtev. Ta katastrofa je preostala silna, omi, ki se je zgodila pred nekaj leti v Collinwood, Ohio. Samo da je tamkaj izgubilo več ljudstevno vedno bolj drži zdravniških življenje. Kakor v Collinwood nasvetov.

DR. RICHTERJEV PAIN EXPELLER

ZOPER REVMATIZEM, NEVRALGIJO, OTRPNELOST SKLEPOV IN MIŠIC, ZOPER INFLUENCO, GLAVO IN ZOBOBOL.

Pravi lek se dobiva v zavitku, kot ga slika predstavlja. Odklonite ga, ako na zavitku ne najdete varnostne znamke „Sidro“.

Po 25 in 50 centov v lekarnah ali pa naročite naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74—80 Washington St.,
NEW YORK, N. Y.

Slovinci in Slovenke, naročajte se na „Slovenski narod“, najboljši slovenski list v Ameriki!

SLOVENSKI NAROD

(SLOVENIJE) Established 1896. Published every Thursday.

Published by Slovenski Narod Publ. Co., Inc. ... AMERICAN IN SPIRIT, FOREIGN IN LANGUAGE ONLY. The best advertising medium to reach the Slovene people in the United States and Canada.

Entered as second class mail matter at the New York Post Office under act of Congress of March 3, 1879.

Narodno poštje po Post. Express - all Bank Money Orderju. ali pa v registriranom diamu na:

„SLOVENSKI NAROD“ 45 Vesey St. New York, N. Y.

9th YEAR. — Thursday, November, 4, 1915. — No. 37.

AVSTRIJA IN SRBIJA.

Se je nekaj slovenski pisanih listov v Ameriki, ki hočejo z vso silo vteptati našim ljudem v glavo, da v Avstriji ni žive, da moramo na drug način začeti, da pripomoremo to, kakor v stari domovini do boljsega obstanka.

Vse to se sliši jako lepo, samo žal, da nam nikdo ne pove, na kak način bi se dalo to izvršiti. Veliko črnila se porab in popiše strpljivega papirja, nikdo pa ne pove, kaj pravza prav hoče.

Dopisji za „rešitev domovine“ so vsi enaki. Vsi zabavljajo čez Avstrijo, povedo pa stvarnega nič. Govorijo, kako nam je bilo salamsko hudo v Avstriji, pišejo tako gnjivno da bi se človek najraje zjokal, če po hoče treznejše sode Slovence poskauti iz tega javkanja zrna, najde navadno figo! Kaj pa je Avstrija? Čisto nič drugega, kot imo države, v kateri se nahaja dve tretini Slovanov! Potemtakem je to rej Avstrija slovenska država, v kateri bivamo tudi mi Slovenci, in na katero smo lahko ponosni.

Res je, da pred vojno ni bilo vse tako, kot bi moralo biti! Ali v drugih državah tudi ni nič boljše. Berite n. pr. angleške liste ravno sedaj, ko se vršajo volitve, pa boste brali same prižobe. Nikdo ne more vse ustreči.

Potem je pa še nekaj, kar nekateri Slovenci z „ligaši“ vred ne morejo zapostaviti. V Avstriji bi bili mi Slovenci v spodje, mi bi vladali, — ako bi bilo kaj več sloge med nami! Slovenski rodoljubi so hodili v Belgrad in Petrograd, veljke je poteklo črnila za „bratsko vzajemnost“, za „zbliznanje in medsebojno podporo Slovanov v Avstriji se pa živ krst in zmenil. Ali nismo sami krivi, da so nas zastopovali? Kd vladat? Kdor ima moč! In v večini je moč, in dve tretinski večina prebivalstva v Avstriji je slovenska. Logično misle bi torej Slovani v Avstriji že od nekdanj morali imeti vse tude vrokah. Zakaj pa tega ni bilo? Ker niso bili složni ker so bili naši voditelji preveč zaljubljeni v Srbe in Ruse uvideli pa niso tega, kar jim bi moralo biti najbližje: združenje in silno delovanje vseh slovenskih narodov v Avstriji! Kdo je tedaj kriv? Ako imate v Avstriji rojeni Slovani tedaj sedaj proti njej ruvačijo, pogum odgovoriti, ne morete storiti drugega, kot se poznajo potrkati na prvi in reči: me culpa!

Slovence v Ameriki je mala kopica ljudi začela vabiti v nekakšno „Ligo“, o kateri nikdo ne ve, čemu naj bi bila „Ligaši“ so pridigovali okoli, kako neznaniko bi bilo čtenje če bi prišli pod Srbe ali Ruse. Sploh pod katerikoli jarem samo v Avstrijo s čvrtetinskim slovenskim prebivalstvom ne več! Prezident te čislane „Lige“ je bil človek, ki se san ne ve, kam pravzaprav spaja, kaj je. Pa kaj ga to briga Slovenci mu nosijo denar, lepo se dajo odirati, no, dokle se jih da gutiti, le to ni.

Nikdar pa niso ti ljudje povedali Slovincem, da so na „drugi bratje“ Srbi že prej prodali Lohom, se predno so na imeli. Lohi so sli kot izdajalski zavetniki v vojno, ker Avstrija ni ugodila njihovim željivosti po naši slovenski zemlji, katere se je polakotila. Pač pa jim je srbska banda v nagrad obljubila najpohje kose slovenske zemlje, ako začne sve izdajalski pohod v Avstrijo!

Noj, kaj je kak „ligaši“, ki more dokazati, da to ni res da ne bi bila resnica izdajstvo Srbije napram primorskim Slovincem? Pokažite se vsi oni, ki ste nas prodajali Lohom in kupčevali s polentariji z nami! Samo na plan, da vas slovenski narod spozna in po zaslugi obratni z vami.

Avstrija in Srbija! Kako je mogoče izbiti med temi deželama. Recimo, da bi prišli pod srbski jarem, kaj b imeli od tega? Samo škodo in zraven bi izgubili primorsko Slovence. Razcepili bi se, in čez par sto let bi samo še zgc dovina govorila o Slovincih, ki so nekdanj bivali na bivši slovenski zemlji.

Ako pa ostanemo kot slovenska skupina v okvirju avstrijske države, kako bode po vojni? Danes je že prav lahko dati odgovor. Sovražnik je pogan na vsej črti v beg, popoln zmagava hrabrih združenih čet je toliko kot gotova stvar.

In Slovani v Avstriji bodo po končni zmagi veliko pri dobili. Ne samo, da so se v teh težkih časih bolj zblizali kot bi se v mirnih še dolgo let ne, bode s dragoceno človešk krivjo kupljena zmagata bogata nagradena. Vojaska nam je pokazala sloge vseh narodov, in te lepe sloge po vojni no bode mogoče razrediti. Vsi bodedo uživali enakopravnost

Z velikim zadoščenjem moremo posebno zaznamovati, kako bogato plačilo čaka posebno Slovence, v krajih, kjer so bivali Lahi in Slovenci mešano skupaj, so Slovence doslej zastopavljali. Lahi so se izkazali kot izdajalci, Slovenci pa kot zvesti, junaki branitelji Avstrije. Plačilo čaka Slovence in Italijane. Slovence za njihovo zvestobo in junastvo, Italijane za njihovo izdajalstvo. Slovenci bodedo zagospodovali v doslej posilj laških krajih na slovenski zemlji, in to krona plačilo: prekrasno in posebno v trgovskem oziru važno mesto Trst postane popolnoma slovensko.

Ali ni torej najboljša, da se držimo Avstrije, kot bi sili pod srbski jarem? Kako britko bode še jokali oni, ki so se dali zavesti „ligašem“!

SAKSER „PLANINSKI HRVAT“.

„Prepričan sem, da ve le malokateri Jugoslovani tu in v stari domovini, da je stara pokrovač Sakser „planinski Hrvat“. V kolikor za mi poznano, tima domovinske pravice nikjer v Sloveniji in v vsej Avstriji, ali ko se je vršilo ono smešno zbiranje izdajalskih srbskih revolucionarjev in anarhistov v Chicago, je izjavil Sakser v imenu Slovencev, da smo mi Slovenci „planinski Hrvati“, da smo razpravljali Srbi, in ne Slovenci.

Sakser je namerakl iznajdel, da je „planinski Hrvat“, mislel, da mu bode to šlo prineslo. Mi imi iz vsega srca privoščimo njegovo domovnost, samo to bode zelo težko, ko najti, ki ga uterjaka na vrt, ki bi mogel povedati, kje se nahaja „planinski Hrvat“. Bode pa na Central Street, znanu ponemerničarici, kje odlično naše rojake „drage“, pri vsakih sto kronah za 84.00, ali jamejske rečeno, za nekaj manj kot tretino našim bedim v stari domovini namenjeno oslane svote.

Negledno na druge okoliščine, ko je Sakser tudi drugace hudo avtoril svoje izjavo, da je „planinski Hrvat“. Ali meni Sakser, ali so Slovenci že pozabili, da je ukazal zapisati pred leti v svoji denarici „Glas Naroda“ sledečo zahtev napisa bratskega hrvatskega naroda:

„Kerjoki so čitani o kakem zločinu, kterega so izvršili Slovani, so gotovo Hrvati poleg in radi tega se na smeno dajo, ako se povsodi tudi, da so Hrvati je eden izmed najbolj inferjornih narodov, tako s ozirom na njihovo politiko, strankarstvo in javno življenje, kakor tudi s ozirom na njihovo obnašanje v tujini.“

„Planinski Hrvat“ Sakser si je drznul zapisati to besedo, tako užitni nam po narodnosti in krvi najbližji narod hrvatski. In „planinski Hrvat“ Sakser si je upa javno nastopiti kot predstavljitelj slovenskega naroda v Ameriki, dasi Slovenija ni njegova domovina, ga tam tudi ne marajo! Med nevposrkimi Slovenci je splošno mnenje, da je nekdanj rekel Sakser v neki nemški ostariji, ko so ga „prasa“, kaj dela, da kupuje s hrvaškimi in slovenskimi svinjami. „Ich mache Geschäfte mit kroatischen und slovenischen Schweinen.“

Ker Slovenci v New Yorku „planinskega Hrvata“ imamejo bolj oznanje, kerjoki je Slovence izgen tega mesta, se tudi nikdo neče uročit na njegovo „planinsko“ imo, ki je naš ljudje tudi drugam. „Slovenski Narod“ ima v Grazu, New Yorku najmanj deseterkrat toliko „planinskega Hrvata“, predhno poznajo in se jim stadi njegovo marano porilo. Ven iz naše rde, „planinski Hrvat“ Sakser, da je bilo imelo Amerikanci prilike se spoznavati iz nas Slovencev v Ameriki, ki si postavijo takolega-famoznega prezidenta še famoznejši in ustavi Zdrženih države v obraz bitje „Ligi“ na čelo!

Kateri je treba stresti strupeno glavo, izhajajo iz stališča, da po naši naš list „Slovenski Narod“ rojakom v popolni luči, kakšni so naši „ligaši“, se moramo četudi neradi nekoliko natameneje baviti s njnimi vodji. Prezident „planinski Hrvat“ Sakser je odstopil, im se mu postala bla prevoda. O „opernem pevcu“ in literarnem agentu „Lige“ je zmojo, da je „ligašino“ koso-olajšaj „blaznjaki“ tojper pa ni dal dostje nobeneza glasni od sebe. Lepa banda na čelo „Lige“!

Najlepši je pamnje bivši načelnik, Ako ne bi bilo „Slovenskega Naroda“, bi danes na najnesramnejši način gladi Slovence, jim čemal iz žep, po stri dolarije pri vsakih sto kronah. Ali „planinski Hrvat“ Sa/ser ima še drug, strašen greh na vesti, ki ga more še vedno spravit v temnico. Bivšemu prezidentu „Lige“, „planinskega Hrvata“, lahko vsakdo bere skabi v obraz pove, da je za polja kot ozenjen, moč svojo uslužbenko, nekliščno pošteno slovensko deklet, ter napravil iz nje svojo — prilicno. Naj toži, ako ni res.

Kdo si more predstavljati, kolikoj je pretrpela pivogova žena, roštena Slovenka zelo blagega srca, ko je vse to čitila. Ko je morala biti kot postaranska žena v haremju kalkega turškega paše! Tako je ravnal „planinski Hrvat“ Sakser s svojo ženo, tako je ravnal zločinc s postmenim slovenskim dekletom, in has tako tudi avzstrapljal dušo Slovencev v Ameriki ter jih spravil v pogibelj, taksoja je ljubezen „planinskega Hrvata“ Sakserja do slovenskega naroda v Ameriki!

Prilpomnimo nam, da smo principelno proti vsaki osebnosti. Ali Sakser je treba stresti kak strupeno glavo, bi bilo nesmiselno meti kakje pomisleke. Pri operaciji guplje rane je treba rabiti nož in kladivo, je bil tak raka rana, koljaka vsakega naprejšega slov, naroda v Ameriki. „Planinski Hrvat“ Sakser se izdaja za našega vodjo. Prav lepa čvala za takšnega lovca kot voljo! Ven iz naše rde, in imele bodes mir, „planinski Hrvat“ Sakser, ki se sam ne ve, kje je pravzaprav tvoja domovina!

DOPISI.

Delago, Colo. — Drugi g. urednik: Prilozeno vam zopet pošiljam narodnico za tri nove narodnike, in se vami ohenem zaljubljen za poslati mi fotografij. Posim, pričočite imena darovalcev, ki so prispevali za pokritje je strokov pogreba našega rojaka in narobnika „Slovenskega Naroda“ Eril Tomšiča, kterega so Lahi ustrelili darovali so: F. Osana, \$1; R. Skranec, \$1; F. Šterar, \$1; Toni Udovič, \$1; T. Šterar, \$1; T. Rehar, \$2; F. Tomšič, \$2; T. Tomšič, \$5; T. Šterar, \$5; J. Grgo Pavlovec, \$5; J. Pahor, \$1; Tony Ozanik, \$1; J. Kozelj, \$5; Fr. Šubelj, \$1; Jernej Sore, \$5; Fr. Tony Marinčič, \$1; Iv. Valencin, \$5; Alojzij Kolišter, \$1; Fr. Zelo, \$2; Martin Krakič, \$1; Jos. Krastič, \$1; Fr. Tomšič, \$1; Tony Delost, \$1; Lj. Nordin, \$1; Joh. Delost, \$1; Louis Ludvik, \$1; Tony Zelo, \$2; Stivo Slavec, \$2; Andrej urbančič, \$1; John Kristian, \$1; J. Cerano, \$1; J. Krulj, \$1; V. Koluba, \$2; T. Kresovič, \$1; J. Lazar, \$1; M. Doms, \$1; Tine Lazar, \$1; Jos. Tomžič, \$1; Mat. Tomšič, \$1; Math. Korčić, \$3; Matež Korčić, \$1; C. Joh, \$1; Jack Zelo, \$6; J. Zelo, \$1; Z. Suzum, \$5; Tony Strah, \$1; J. Host, \$5; Anton Valencin, \$1; T. Simič, \$1; Math. Benigar, \$1; Math. Valencin, \$1; Fr. Zorman, \$1; J. Klohos, \$5; C. Martin Kresovič, \$1; T. Kresovič, \$5; J. Trnkvič, \$5; E. J. Zerkov, \$5; J. T. Udovič, \$2; Jos. Sojina, \$2; J. P. Ostrar, \$2; S. Senice, \$5; Martin Petrar, \$5; Louis Sojina, \$2; J. Pogacnik, \$1; J. Lipce, \$2; Louis Ludvik, \$2; Stivo Slavec, \$2; J. Bil glasom izrečne razsode, da Korčić, \$1.

Prisrda zahvala vsem darovalcem. Narodnik. „Milwaukee, Wis. — Cenjeni g. urednik: Tena potom nazna, njemu da sem prejeli to, in se kar konstatira potrdilo, da sem se javil. Lepo se zahvaljujem, da ste mi drago volje brezplačno izposlovali to. Ko mi potete narodnico, je takoj zopet obnovim, ker vidim, da je Slovenski Narod najbolj koristen list za nas. Priložil bodem tudi za „Rdeči križ“ v Ljubljani. Vas list se mi zelo dopade, in odkar ga dobivam, ne primem več Sakserjeve enuje v roko. Bil sem narodnik, pa sem Sakserja slovo iz rati nazna, njemu da napoda na našo domovino Avstrijo, kjer prelvajo zanjo naj si junaki svojo kri. Tukašnjih izdajalec Sakserjeva banda pa bi najraje dojkosego podpirali na vse sovražnike z našim denarjem. Edino Slovenski Narod se je upal stopiti tak nesramnosti v javni, zakar morajo biti Slovenci listu izvaleni, ker jim je odpošlo, predno je bilo prepozno. Zatorej želim Slovenskim Narodom čim največ predplačnikov, da bi mogel v kratkem izhajati vsak dan. Za izkazano mi uslugo še občut najlepša zahvala in iskrene pozdrave. Franc Koršec.

Sah Francisco, Cal. — Spoštovanih urednik: — S tukašnjih mi delavskimi razmerami se ne morem nič pohvaliti, kajti od časa, ko je bila otvorena svetovna vojna, je vsa naša delovna sila kot praznično razpoložena, da s komej zaslužimo za vsakdanji kruh. Toda tako je menda povsod. In je skoraj nepotrebno ponavljati, da v Avstriji, v vsaki državi, v vsakem državljanu, da vas bodedo s tega nadlegoval, ste se motili. Onisti bočerni narodec nek žolosten pa za nas Slovence iz Avstrije srmpitleni dogodek. Dne 20. septembra 1915 je bil namreč „Slovenski dan“ v San Franciscu. Vse časopise je pisalo, kolikoj različnim slovenskim na rodni se udeleži tem prigodnem velikem paradi. Parada se je tudi lepo izvršila, vdeležili so se je zastopniki vseh slovenskih narodnosti in ta „slovenski dan“ bi nam bil vsem v čast, da se kasneje ni zgodel velik škandal. Res, nekateri ljudje hočejo se bi v obraz plvaniti. „Množica“ je korakala po Van Ness ulici do glavah vrat razstavnega prostora. Uspeh je bil v resnici lep, to da iz menim neumljivih zvrstov so bili povabljeni, Čehov, Slovence, Slovencev, Hrvatov in Srbov poslali — udanostno v zvojni ruskemu poslaniku v Washington, D. C., in naročil, naj obvesti o udanosti „brozavci“ slovenske carja! Ali ni to nezasi slava nesramnost? Odkadaj imajo pravice pošiljati udanostno brozavci ruskemu carju v imenu slovenskih narodov iz Avstrije, ki hočejo od ruske kmetice mčarati. Takšno nesramnosti si do voljujejo ljudje Sakserjanskega

možeh, da se olajša usoda ranjenec. In se pozabite, da ideja ni na to, da dvakrat da. Pomoč je na to, da dvakrat, zatorej ne odlašajo potrebna, zatorej ne odlašajo. Podpirajte dejansko delovanje „Rdečega križa v Ljubljani“.

ČUVANJE PRAVIC NASELJENCEV.

Washington, D. C., 26. okt. — Zvezo vrhovno sodišče je danes izdalo „razsodbo“, da naseljski uradniki niso upravičeni izključiti naseljenecv, ki so uimnjeni v kak kraj, kjer vladajo slabe delavske razmere. Tako so n. pr. izključili uradniki volj ruskih naseljenecv, ki so hoteli iti v Portland, Ore. Sodnik Holmes, ki je razglasil razsodbo, poudarja v rdeji, da zvezo razsodbo, naseljski zakon o pripniti, da Zdrženje države, in ne v Portland. — V sled te važne razsode, se morali na deportacijo zakažuje Ruse takoj izpušiti.

UTRINKI. * Dr. Dumba pozna ameriksanske revolver-zurnaliste. Ko so ga vprašali, kolikoj resnice je na temu, da je pretil z vojno v Avstriji in Nemčiji s Zdrženimi državami, je dal edino pravi odgovor: „bedasta izmišljotina“.

Prezident Wilson se je izjavil, da „mi“ prosperiramo, medtem ko so drugi narodi zapleteni v vojno. Predsednik v preteklem in to pač ni obični, kaj se pravi bit izredno brež dela in zaslužbe.

Grška se ni dala kupiti s Ci-prom. Grkom je svoboda veljko ljuba.

Znamenje časa: Kanadani so se navečeli vojne. Zajak bi tudi hodili za Angležje po kostanj v žarijo.

Listnica uredništva. * Nekaj dopisov je moralo zastrupiti izostarje deloma radi manjkajočih prostora, deloma, ker so prišli prepozno. Posimo malo potrpljenja, vse pride na vrsto. „Katoličan“, Ely, Minn. — Sedaj, ko vojna še vedno traja, ni mogoče na mah izpremeniti razmer. Bodede te videli, da se mas bode po vojni bolj upostevalo, da bode bogato nagradjena preta kri slovenskih junakov. O tem ste lahko prepričani. Sedaj ni časa žito, da bi se revalavo narodne zadeve. Treba je prej pregati sovražnika, ki bi se rad postal naše zemlje. Pozdrav!

ZA „RDEČI KRIŽ“ V LJUBLJANI.

Teško udomo morajo sedaj prenašati naši dragi v stari domovini. Pod orožje moro vse, kar more dobiti pomoč, doma so ostale same ženske, otroci in za vojaško službo nesposobni mladi. Hudo jim je, kakor si niti predstavljati ne moremo, še hujše je pa ranjenecem, ki so pretili svojo kri za rešitev domovine. Za te junake, ki so tvegali lastno življenje, taji sovražnik v oči, je treba najnujnejše pomoči. Res tori vladat vse, kar je v njeni moči, da se olajša ranjenim junakom njihova usoda, toda še je treba pomoči. Naši bratje v Evropi prelvajo kri za našo domovino, mi pa jim ne moremo pomagati, družneč, ki je denarom podpora. V Ljubljani so milostinski Slovenci in Slovenke ustanovili slovenski odesk „Rdečega križa“, ki si je nadel nalogo, pomagati po možnosti slovenskim junakom. Tudi v Ameriki vedno bolj narasča gibanje v prid akcije v pomoč slovenskim ranjenecem. Na drugem mestu pri nasimo vse potrebne podatke, ka ko stopiti v zvezo z nevposrkim osrednjim odborom za „Rdeči križ“ v Ljubljani! Rojaki! Storie, kar je v vaših

KDOR ŠE NI DRŽAVLJAN

naj prebere tale oglas. V zalogi imamo knjižice katere vsebujejo vprašanja in odgovore, katere je splošno potrebno znati odgovoriti pred sodnikom, kateri podeli dovoljenje za izdajanje državljanjske pravice. Ta knjižice vsebuje vprašanja in odgovore v slovenskem in angleškem jeziku in je urejena tako, da se lahko vsak sam nauči, kako mu bo pri sodnjih treba odgovarjati, za dobiti državljanjsko pravico. Razum tega vsebuje ta knjižica še druge za vsakega v Ameriki živečega rojaka potrebna navodila v pogledu državljanstva, postnih hranilnic, pakete in pošte it. d. Cena tej preprični knjižici je 25 centov, katere pošljite na upravo tega lista.

ZA RDEČI KRIŽ V LJUBLJANI.

Orednji odbor „Rdečega križa v Ljubljani“ sestoji iz naslednjih članov: Predsednik: PETER PETEK, 308 — E. — 6th St. New York City. Tajnik: JOS. PAVLIČ, 341 E. — 9th St. New York City. Blagajnik: JOHN JURKAS, ml., 640 Warren St. Brooklyn N. Y. Zapisnikar: MARTIN HOLESSEK, 275 — E. — 10th St. New York City. Nadzorniki: JOHN JURKAS, star., Webster St. Newark N. J. ALOIS HENIGMAN, 331 — E. — 24th St. New York City. JOHN PETERKA, 124 First Ave., New York City. Krajnava nabiralnica, odbore in zapisnike „Rdečega križa v Ljubljani“ pripisimo, naj se oddele nadani, obračajo v vseh zadevah, sio Mr. JOS. PAVLIČ, 341 — E. — 9th St. New York City, nabrane pri Warren St. Brooklyn N. Y.

SLOVENCI IN SLOVENKE, NAROČAJTE SE NA „SLOVENSKI NAROD“, NAJBOLJŠI SLOVENSKI LIST V AMERIKI!

NIHILISTINJA.

(Roman: je življenja.)

Za „Sl. N.“ — r. (Nadaljevanje)

No, Vladimir Stepanič, ali se ti vznobija vesti? začne sedeti brodnik Ciril, ki je doslej nepremično stal na srednjem koncu broda.

„Ne, pri vsotogonem Bogu, ne utečeš natan“, pristavi Cirilov spremljevalec, „Preteško se pre-gresil nad Mašo in menoj, in za to le zadene strašna kazen za tvojo nepremišljenost in zlobi!“

„Odkar sta odvrkla Ciril in njegovo tovariš vesa, je plaval brod z volke mogle, po narasli vodi dobi. Častnik se ježilo lasje, tak-sa groza se ga lofeva.“

„Vladimir Stepanič“, začne s zamolkim glasom, „nekaj si me ni in pozicije Maši prisegel prijateljstvo. ljubezen in zvestobo. Pri-se je grlo prelomil, močeno iz-lahkomišljenostjo, pogode iz zlobe.“

„Kaj nameravate storiti z me-“ „Pripravljaš ti tvojo poročno postelo, sinko, mesto da bi te pa-tila in šepala s zarečim klešam, kakor si zaslužil?“, zamrara Ciril ter utegne vrvi.

„Ko je častnik tako trdno pove-zan, da se ne more niti ganiti, odi-ode Ciril s svojimi tovarišem na za-dnji brod. Tam previdno dvig-nete truplo mladenke iz vode.“

„V največjem strahu gleda zve-zani častnik počevanje svojih mučiteljev.“

„Kri se mu zleden v žilah, ko pri-“

peseta mrtvo truplo in na je polo-žila v naročje. Glavo mladenke podpreta, da mu leži na prsih.

„Tudi je znan vs prizadevanje, da bi zbral vesti. Ciril ga je pro-družno vzel.“

„Nehote pomoli ni za in ves obupan zapre oči, da mu ne bi bilo treba zreti v smrtelno obraz mrtve. Toda ni se dovolj groz.“

„Vladimir Stepanič“, začne s zamolkim glasom, „nekaj si me ni in pozicije Maši prisegel prijateljstvo. ljubezen in zvestobo.“

„Osvobodil me Ivan Kristijanovič, Bog ti bodi popalcal in jaz storim, kar je v moji moči, da po-pravnim storjeno krievni!“ zasto-ka častnik.

„Smehljivo znanje drugi z glavo,“ „Kaj moreš popraviti? Ali ni mo-reš povrniti razčeljeno življen-“

sko srčno, katero si mi ubil? Ali ma-šeno obidati Mašo k življenju? Priporoč svoj do Veszagomo-čenu, Vladimir Stepanič, kajti pri meni ni usmidenja!“

„Ali si pripravljen, Ciril?“ vpra-ša nato brodnarja.

„Da, gospod! Če si tudi ti gore-zo zaspodim kapitanom, se more-va odpraviti. Tam je že Krista-novka!“

„Pri tem polaze starec na des-nem bregu se nahajajoše hiše ve-like vasi. Sredi hiš kipi proti ne-ki pozlačeni kupola cerkve.“

„Blod in nepremično gleda zve-zani častnik za na breg glavajo-žna smučitelja jina. Potem pogleda na mrtvo, Nankrat se mu zdi, da ne ožirjiva, njene oči se ozirijo kot v precejšnji srečniji vrh, prša se za-zapusti zavest, in le šumenje va-lav za tuintim prebudi iz njego-vilj, blodni misli.“

„Plavajo sta medtom doseгла o-bročje. Se enkrat pogledata nazaj za brodom, potem pa močje odko-rikata v vas.“

„Pol ure, pozneje odidrtaja na lahkem lovskem vozu v temno no-č. Ciril je sedaj opravljen kot koč-jač, njegov spremljevalec pa no-si ofiserski plašč in belo ofisersko čepico.“

„Blod in nepremično gleda zve-zani častnik za na breg glavajo-žna smučitelja jina. Potem pogleda na mrtvo, Nankrat se mu zdi, da ne ožirjiva, njene oči se ozirijo kot v precejšnji srečniji vrh, prša se za-zapusti zavest, in le šumenje va-lav za tuintim prebudi iz njego-vilj, blodni misli.“

„Blod in nepremično gleda zve-zani častnik za na breg glavajo-žna smučitelja jina. Potem pogleda na mrtvo, Nankrat se mu zdi, da ne ožirjiva, njene oči se ozirijo kot v precejšnji srečniji vrh, prša se za-zapusti zavest, in le šumenje va-lav za tuintim prebudi iz njego-vilj, blodni misli.“

blisk se je zgodaj zjutraj razse-šla strasna novica, da so našle pe-rijo na breg priplavljen brod, na katerim ta dve mrtvi tenpi. Tru-po nekoga zamrznega častnika in truplo nad vse krasne mladenke, Krasopica s krasnimi dolgimi las-mi je ležala častniku v naročju, le-ta pa je bil privezana na jam-bor.“

„Prostostne ženske so odhitile v mesto in javile skrivnostno za-vedo oblašima, seveda so pa tu-je povedale vsakomu miondošne-mu, kaj so našle. Konjur je le ko-ličnik dopuščal čas, je odhitel ki-voči, da so na lastne oči prepriča o grozni najdbi.“

„In resnica je bila, kar so trdile govorice. Ljudje so začeli ugiba-ti, kdo da je mrtvi častnik in dek-la-ka, kako sta prišla na brod in o-ig-av je slednji. Splošno je vladalo mnenje, da se je zgodil strasen zločin. Komu privede gospode-od sodnje in pridetju. Dva ribi-čarja prineseta trupla na breg.“

„Deklica je mrtva“, pravi obr-čarju o sodniku, „in truplo je mo-ralo ležati že dalj časa v vodi!“

„Zli se mi, da je se življenje v-lestni“, reče komu-nd. Zdravnik ter odgne častniku uniformo. Po-tem položi ubo na pole prsi ter po-meni svojnemu slugi, ki jih za-ne drgniti. Častnik se pa ne zga-ne.“

„Zdravnik stopi k sodnim ose-bam ter reče: „So ti majhna is-ka-ka življenja, a more agnasti vsak trenutek. Da bi se le posre-đilo ga spraviti k zavesti!““

„Sluga moreva nenehati z drženjem.“

„Nato prižge zdravnik svojo in-pokletno jolgo osvetečnega. Po-tem vzmaje kos pešnega voska, ter ga začne kapati na gole zast.“

„Nato prižge zdravnik svojo in-pokletno jolgo osvetečnega. Po-tem vzmaje kos pešnega voska, ter ga začne kapati na gole zast.“

„Tako naj odpre častnik oči v katerih je brati nepopisano gro-žbo ter pogleda okoli sebe a bri-va-jev glasom.“

„Proč, Maša“, začepče a bri-va-jev glasom. „Proč, ne maraj s tehoj — nočem se umreti — ne-je mi vedno z ugalsmi zvečda-ji tvojih oči tako očitalno, jaz ti nisem pogljal v smrt. Sveta Ma-ši božja, reši me smrti in njenih objemov. Roke mi ovija okoli vra-“

„Deklica je mrtva“, pravi obr-čarju o sodniku, „in truplo je mo-ralo ležati že dalj časa v vodi!“

„Zli se mi, da je se življenje v-lestni“, reče komu-nd. Zdravnik ter odgne častniku uniformo. Po-tem položi ubo na pole prsi ter po-meni svojnemu slugi, ki jih za-ne drgniti. Častnik se pa ne zga-ne.“

„Zdravnik stopi k sodnim ose-bam ter reče: „So ti majhna is-ka-ka življenja, a more agnasti vsak trenutek. Da bi se le posre-đilo ga spraviti k zavesti!““

„Sluga moreva nenehati z drženjem.“

„Nato prižge zdravnik svojo in-pokletno jolgo osvetečnega. Po-tem vzmaje kos pešnega voska, ter ga začne kapati na gole zast.“

„Nato prižge zdravnik svojo in-pokletno jolgo osvetečnega. Po-tem vzmaje kos pešnega voska, ter ga začne kapati na gole zast.“

„Nato prižge zdravnik svojo in-pokletno jolgo osvetečnega. Po-tem vzmaje kos pešnega voska, ter ga začne kapati na gole zast.“

„Tako naj odpre častnik oči v katerih je brati nepopisano gro-žbo ter pogleda okoli sebe a bri-va-jev glasom.“

„Proč, Maša“, začepče a bri-va-jev glasom. „Proč, ne maraj s tehoj — nočem se umreti — ne-je mi vedno z ugalsmi zvečda-ji tvojih oči tako očitalno, jaz ti nisem pogljal v smrt. Sveta Ma-ši božja, reši me smrti in njenih objemov. Roke mi ovija okoli vra-“

„Deklica je mrtva“, pravi obr-čarju o sodniku, „in truplo je mo-ralo ležati že dalj časa v vodi!“

„Zli se mi, da je se življenje v-lestni“, reče komu-nd. Zdravnik ter odgne častniku uniformo. Po-tem položi ubo na pole prsi ter po-meni svojnemu slugi, ki jih za-ne drgniti. Častnik se pa ne zga-ne.“

„Zdravnik stopi k sodnim ose-bam ter reče: „So ti majhna is-ka-ka življenja, a more agnasti vsak trenutek. Da bi se le posre-đilo ga spraviti k zavesti!““

„Sluga moreva nenehati z drženjem.“

„Nato prižge zdravnik svojo in-pokletno jolgo osvetečnega. Po-tem vzmaje kos pešnega voska, ter ga začne kapati na gole zast.“

„Nato prižge zdravnik svojo in-pokletno jolgo osvetečnega. Po-tem vzmaje kos pešnega voska, ter ga začne kapati na gole zast.“

„Nato prižge zdravnik svojo in-pokletno jolgo osvetečnega. Po-tem vzmaje kos pešnega voska, ter ga začne kapati na gole zast.“

sem! Te slovitje krasotice ste-je nisem nikdar prvo videl, in si-je nisem nikdar predstavljati, ka-ko more priti pod lakini mena, ki v resnici popolnoma prepriča-je pri omeni istinosti, z župnik-je „Kako je prišla nesrečna sem-“

„Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“

„Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“

„Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“

„Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“

„Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“

„Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“

„Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“

„Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“ „Kako je prišla nesrečna sem-“

PRVA-DRUGA NARODNA BANKA

ZGODOVINA PRVE-DRUGE NARODNE BANKE. Ze leta 1852 obstojala je Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburgu, Pa. Ustano-voil je jo dne 28. januarja pokojni James Laughlin, vtemeljevali današnje velike Jones and Laughlin jeklarske družbe, kakor „Pittsburg Trust & Savings Co.“

Banka, se je tedaj nahajala na Penna Ave., blizu 11. ulice. V aprilu 1. 1852, kupila in prevzela je banka dobro geološko denarno tvrdko Fifth Ward Banko, v 1. 1853. imelovala se je Pittsburg Trust Co., leta 1854, se je glavniat povišala na \$200.000.

V tem času preselila se je na Wood Street poleg Fifth Avenue in to znanjšje je del leta, na kterem danes banka stoji.

L. 1863, se je lue banko menjalo v First National Bank of Pittsburg, Pa. (Pr-va Narodna Banka). To je bila prva banka v Pittsburgu in ena izmed prvih, ktere so zaprosile za charter nacionalnih bank. Glavnica Prve Narodne Banke bila je takrat \$500.000 a bank je bilo takrat v Pittsburgu samo 12.

Dne 1. sept. 1875, povišala se je glavniat banke na \$750.000 a v letu 1892, se je dodalo glavniat nadaljnji \$100.000.

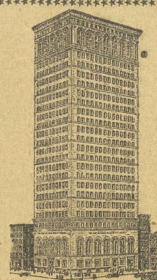
Dne 1. avgusta 1901, je bil inozemski in parobrodski oddelk (vtemeljen po konzulu Max Schenberg, poznan pod imenom Max Schenberg & Co., kupljen in banka je začela poslovati z Evropo, posebno z našimi rojaki.

Mr. Wm. F. Benkiser, ki je bil s tedaj Max Schenberg & Co. od leta 1891, postavljen je bil za upravnika novega oddelka, in razni upravniški tem mozo-škom oddelki bili jatakrat nastavljenih še šest oseb. Danes ima bank v svojem inozemskem oddelku nastavljenih še šest oseb kot leta 1901, temveč se je osojše tega oddelka iz leta 1912, povišalo na 44 oseb.

V letu 1913, spojila se je Prva Narodna Banka v Pittsburgu z Drugo Narod- no Banko in novi zavod se imenovala zdaj Prva-Druga Narodna Banka v Pittsburgu, Pa. Glavnica ima \$4.000.000 in predelka \$1.168.027.03.

Dalje pogledite Statement od 2. septembra 1915.

V VSAKEM SLUČAJU OBRNITE SE NA TO, ENO OD NAJBOLJ ZNANIH IN NAJGLASOVITIH BANK, NE SAMO V AMERIKI, TEMUC PO CELEM SVETU. NAŠ NASLOV V ANGLESKEM JEZIKU SE GLASI: FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH Cor. Fifth Avenue and Wood St. PITTSBURGH, PA.

STATEMENT OF THE FIRST-SECOND NATIONAL BANK OF PITTSBURGH OF PITTSBURGH AT THE CLOSE OF BUSINESS SEPTEMBER 2, 1915. RESOURCES: Loans and Discounts \$ 9,287,029.84; Overdrafts 287.30; U. S. Bonds, at Par. 3,601,000.00; Other Stocks and Bonds 4,366,088.22; Real Estate, Furniture and Fixtures 1,178,104.17; Cash on hand \$1,526,470.90; Due from Pittsburgh Banks 695,014.84; Due from other Banks 2,689,456.22; Due from Treasurer U.S. 168,000.00; Total \$23,551,451.49. LIABILITIES: Capital \$ 4,000,000.00; Surplus and Profits 1,168,027.03; Reserves; Taxes \$ 24,224.15; Special Reserve 295,988.54; Deposits 14,581,711.77; Circulation \$3,500,000.00; Less Due from U. S. Treas 18,500.00; Total \$23,551,451.49.

OFFICERS: J. B. FINLEY, Chairman of Board; LAWRENCE E. SANDS, President; FRANK F. BROOKS, Vice President and Cashier; CLYDE C. TAYLOR, Assistant Cashier; THOS. C. GRIGGS, Assistant to President; WM. F. BENKISER, Manager Foreign Department; W. J. FRANK, Assistant Manager Foreign Department.

